

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування

28 серпня 2025 р., протокол № 7

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Психологія лідерства та робота в команді»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 073 «Менеджмент»
освітньо-професійна програма «Менеджмент»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра менеджменту, бізнесу та маркетингових технологій

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту, бізнесу та
маркетингових технологій
26 серпня 2025 р., протокол № 8

Завідувач кафедри

Тетяна ОСТАПЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми

Ольга ПАЩЕНКО

Розробник: к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, бізнесу та
маркетингових технологій Ірина ЦАРУК

Житомир
2027 – 2028 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 2

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія лідерства та робота в команді» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійна програма «Менеджмент» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 26 серпня 2024 р., протокол № 8.

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія лідерства та робота в команді» (зі змінами та доповненнями) для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійна програма «Менеджмент» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 28 серпня 2025 р., протокол № 7.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025 Арк 24 / 3
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов’язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 073 «Менеджмент»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		8-й	8-й
Тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти: 5 год	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		24 год.	8 год.
		Практичні	
		16 год.	6 год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		50 год.	76 год.
		Вид контролю: залік	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми здобуття освіти – 44,4 % аудиторних занять, 55,6 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми здобуття освіти – 15,6 % аудиторних занять, 84,4 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Складність, динамічність та різноманітність завдань, які постають сьогодні перед організаціями та підприємствами, обумовлюють необхідність об'єднання людських ресурсів, забезпечення їх згуртованості та взаємопідтримки під час розв'язання різного роду професійних ситуацій.

Навчальна дисципліна «Психологія лідерства та робота в команді» буде корисна майбутнім менеджерам та керівникам в усіх сферах діяльності (зокрема у сфері управління й адміністрування), де від керівника, його лідерських якостей і його вмінь залежить можливість створити ефективне ділове партнерство у своїй діяльності.

Саме від керівника-лідера залежить життєвий строк його справи: від його вміння керувати, приймати рішення, взаємодіяти з людьми, передбачити ситуацію.

Крім того, складність, динамічність та різноманітність завдань, які постають сьогодні перед організаціями та підприємствами, обумовлюють необхідність об'єднання людських ресурсів, забезпечення їх згуртованості та взаємопідтримки під час розв'язання різного роду професійних ситуацій. Тому, одним з найбільш затребуваних особистих якостей, поряд з професіоналізмом, є здатність фахівця діяти в команді. Таким чином, дисципліна «Психологія лідерства та робота в команді» дасть змогу узнати особливості типів та інструментів лідерства, забезпечити тривале ділове партнерство з різними економічними суб'єктами та стане потужним інструментом забезпечення ефективної діяльності керівника.

Метою навчальної дисципліни «Психологія лідерства та робота в команді» є формування системи професійної компетентності (знань, прикладних вмінь та навичок) щодо використання принципів, типів, інструментів лідерства керівником та забезпечення функціонування налагодженої роботи в команді для тривалого ділового партнерства в майбутній професійній діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні і практичні питання лідерства та управління роботою команди.

Завдання навчальної дисципліни «Психологія лідерства та робота в команді»:

- сформуванню наукового уявлення про соціально-психологічну природу лідерства, про сучасні виклики і вимоги щодо ефективного лідерства;
- ознайомити з основними видами лідерства та їх проявами у різних сферах життєдіяльності особистості та суспільства;
- розширити уявлення студентів про власний потенціал лідера для подальшого особистісного та професійного розвитку;
- сформуванню компетенції лідера (уміння працювати у команді, ставити

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 5

цілі та досягати їх, упевненість у собі, подолання сумнівів та упереджень, самопрезентація, розуміння власних сильних сторін та перспектив у розвитку, уміння організовувати час та ін.);

- розвивати навички аналітичного, критичного мислення і розуміння, оцінювати ідеї та пропозиції, формулювати докази, робити висновки і узагальнювати аргументи, творчо генерувати нові ідеї.

- засвоїти основи управління динамікою, мотивацією і згуртованістю груп;

- оволодіти навичками діагностування проблем групи та управління основними умовами її продуктивності;

- вивчити інструменти командоутворення (тестування, діагностики, коучинг команд, практичні завдання та ігри);

- вміти приймати рішення в команді та управління командної креативністю.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» та освітньо-професійною програмою «Менеджмент»:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 073 «Менеджмент»:

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 6

– *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; вести дискусію і відстоювати свою позицію; вміння шукати, аналізувати та використовувати інформацію;

– *уміння виступати привселюдно*: вміння публічно та професійно презентувати результати власних досліджень;

– *гнучкість і адаптивність*: уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

– *уміння працювати в команді*: співпраця, ефективне делегування;

– *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, доброчесність, повага до оточуючих.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025 Арк 24 / 7
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовний модуль 1. Психологія лідерства

Тема 1. Поняття лідерства (ІК, ЗК4, СК15, ПРН3, ПРН9)

Сутність дисципліни «Психологія лідерства та робота в команді». Предмет і завдання курсу. Ключові поняття курсу «Психологія лідерства та робота в команді». Зміст поняття «лідерство». Зміст поняття «лідер». Історія досліджень лідерських якостей. Вивчення лідерства до початку ХХ століття. Вітчизняні дослідження лідерства в ХХ столітті. Зарубіжні дослідження лідерства в ХХ столітті. Сучасні психологічні дослідження лідерства. Види лідерства відповідно до основних видів діяльності, за змістом трудової діяльності, за характером діяльності, за спрямованістю діяльності, згідно з статусно-рольовою позицією у групі. Функції лідерства (Є.П.Ільїн): формування бачення, формулювання місії, розробка стратегії, забезпечення реалізації стратегії. Ключові ролі, функції та відповідні якості лідера (Дж. Каузес і Б. Познер, Лайл Спенсер та Сайн Спенсер, Уільям Бірлі та Тетяна Козуб, Пітер Сенге, Річард Дафт, Флойд Хессельбайн, Михайло Бауер та ін.). Функції лідера. Лідер-політик. Лідер-адміністратор. Лідер-стратег. Лідер-експерт. Лідер-представник. Лідер-регулятор. Лідер-розподільник. Лідер-приклад. Лідер-символ. Лідер-відповідальна особа. Функції лідерства: новаторська, комунікативна, організаторська, координаційна, організаційна.

Тема 2. Структура лідерства та теорії лідерства (ІК, ЗК4, СК15, ПРН3, ПРН9)

Основні елементи структури лідерства (лідер (особистість, харизма, компетенції); послідовники (рівень довіри, очікування, активність); цілі (спільні завдання та візія); ситуація (контекст: політичний, соціальний, організаційний); взаємодія цих елементів у системі). Класифікації лідерства. Короткий історичний екскурс: від античних уявлень до сучасних підходів. Основні теорії лідерства: Теорії рис, Поведінкові теорії, Ситуаційні теорії. Сучасні підходи.

Гуманістична теорія. Мотиваційна теорія. Атрибутивні теорія. Психоаналітична теорія. Сучасні теорії лідерства: теорія «емоційного інтелекту» Д. Голмана (1995 р.); концепція «гарячих груп» і теорія сполучного лідерства Дж. Ліпман-Блюмен (1995, 1997 р.); теорія «двигуна лідерства» Н. Тічі (1997 р.); теорія опосередкованого лідерства Р. Фішера і А. Шарпа (1998); ідея «розподіленого» або «того, що розділяється» лідерства Д. Бредфорда і А. Коена (1998); концепція «трубопроводу лідерства» (2001); теорія «стимулювання внутрішнього» лідерства К. Кешмана (2001); концепція

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

«первинного» лідерства Д. Голмана і Р. Бояциса (2002); лідерство як управління парадоксами Ф. Тромпенаарса і Ч. Хемпден-Тернера (2002).

Тема 3. Влада і лідерство (ІК, ЗКЗ, ЗК4, СК14, СК15, ПРНЗ, ПРН9, ПРН12, ПРН17)

Визначення та природа влади. Джерела влади (М. Вебер). Форми влади у менеджменті та лідерстві. Форми влади: Примусова влада. Влада, заснована на винагородженні. Законна влада. Влада особистого прикладу. Експертна влада. Влада і авторитет. Влада, вплив і лідерство. Визначення поняття «вплив». Влада і вплив як інструменти лідерства. Управлінський вплив керівника. Технології впливу: аргументація, маніпуляція, наслідування. Порівняння ефективності різних технологій у практиці лідерства.

Тема 4. Стили лідерства (ІК, ЗКЗ, ЗК4, СК14, СК15, ПРНЗ, ПРН9, ПРН12, ПРН17)

Стиль лідерства. Класичні підходи до стилів лідерства: класифікація Курта Левіна: авторитарний, демократичний, ліберальний стилі; порівняльний аналіз ефективності цих стилів у різних умовах; вплив цих стилів на мотивацію та ініціативність підлеглих. Резонансні стилі лідерства (за Гоулманом, Бояцисом і МакКі): ідеалістичний, навчаючий, товариський, демократичний, переваги та недоліки резонансних стилів. Дисонансні стилі лідерства (за Гоулманом, Бояцисом і МакКі): амбіційний і авторитарний, ризики та обмеження дисонансних стилів у сучасному менеджменті. Фактори, які впливають на стилі лідерства: культурні особливості, характеристики послідовників, ситуативні фактори.

Тема 5. Типологія лідерства (ІК, ЗКЗ, ЗК4, СК14, СК15, ПРНЗ, ПРН9, ПРН12, ПРН17)

Соціологічна класифікація за М. Вебером: традиційне лідерство. Харизматичне лідерство. Рационально-легальне лідерство. За способом впливу на групу: Авторитарне. Демократичне. Ліберальне (анархічне). За функціями в групі (соціально-психологічний підхід): Ділове (інструментальне) лідерство. Соціально-емоційне лідерство. За характером діяльності: Формальне лідерство. Неформальне лідерство. За мотивацією та спрямованістю: Альтруїстичне лідерство. Егоцентричне лідерство. Прагматичне лідерство. За стилем взаємодії з послідовниками: Харизматичне лідерство. Трансформаційне лідерство. Транзакційне лідерство. Сервісне (службове) лідерство. Автентичне лідерство. За сферою впливу: політичне лідерство. Бізнес-лідерство. Громадське лідерство. Духовне лідерство. За масштабом впливу: глобальне лідерство. Національне лідерство. Локальне лідерство. Сучасні нові типи лідерства: Цифрове лідерство. Екологічне лідерство. Кризове лідерство.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09-05.01/073.00.1/Б/ОК33-02-2025 Арк 24 / 9
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

Змістовний модуль 2. Основи командної роботи та взаємодії в колективі

Тема 6. Поняття про команду (ІК, СК9, СК14, СК15, ПРН12, ПРН17)

Поняття «група» та їх класифікація. Причини об'єднання людей у групи. Соціальна група. Умовні, реальні групи. Формальні, неформальні групи. Поняття команди. Ознаки команди. Види команд. Команда і група: спільне та відмінне. Порівняльна характеристика роботи команд і груп.

Тема 7. Формування та розвиток команди, її структура (ІК, ЗК4, СК9, СК14, СК15, ПРН3, ПРН9, ПРН12, ПРН17)

Динаміка групи. Фактори та етапи перетворення групи в команду. Етапи формування команди. Теорія формування команди Брюса Такмана. Командні (групові) ролі (М. Белбін). Інструменти для визначення ролі особистості в команді. Командоутворення. Головні цілі командоутворення. Функції командоутворення. Види командоутворення. Роль лідера в процесі командоутворення.

Тема 8. Комунікації в команді (ІК, ЗК3, СК9, СК14, СК15, ПРН9, ПРН11, ПРН12, ПРН17)

Поняття комунікації. Види комунікацій. Комунікативний процес та його характеристика. Мета комунікативного процесу. Комунікаційні мережі та їх характеристика. Комунікації в команді. Комунікативні бар'єри. Основні правила комунікацій в команді.

Тема 9. Методи управління командою: сутність, різновиди, взаємозв'язок функцій та методів (ІК, ЗК3, ЗК4, СК9, СК14, СК15, ПРН3, ПРН9, ПРН11, ПРН12, ПРН17)

Сутність методів управління. Методи колективного вирішення проблем. Переговори. Мозковий штурм як метод роботи з командою. Методи активізації та підтримки членів команди при виробленні рішень. Методи згуртування колективу. Роль корпоративної культури в забезпеченні єдності команди. Методи формування довіри в групі і єдності в команді. Корпоративна культура. Формування цінностей в команді.

Тема 10. Тімбілдінг як сучасний інструмент розвитку команди (ІК, ЗК3, ЗК4, СК9, СК14, СК15, ПРН3, ПРН9, ПРН11, ПРН12, ПРН17)

Сутність поняття «Team Building». Історія становлення концепції тимбілдингу. Ключові експерименти та теорії, які сприяли становленню концепції тимбілдингу. Види тимбілдингу. Основні принципи тимбілдингу. Основні інструменти тимбілдингу. Сприятливі періоди організаційного розвитку

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

тімблдіну. Типи тімблдінових заходів в Україні та світі.

Тема 11. Мотивація та відповідальність в команді (ІК, ЗКЗ, ЗК4, СК9, СК14, СК15, ПРНЗ, ПРН9, ПРН11, ПРН12, ПРН17)

Змістовні теорії мотивації, що базуються на ідентифікації внутрішніх факторів (потреб). Сучасні процесійні теорії мотивації, засновані на поведінці людей з врахуванням їх сприйняття і пізнання. Застосування теорій мотивації в практиці управління командами. Мотивація та відповідальність в команді. Підвищення рівня мотивації в команді.

Тема 12. Управління конфліктами і стресами в команді (ІК, ЗКЗ, ЗК4, СК9, СК14, СК15, ПРНЗ, ПРН9, ПРН11, ПРН12, ПРН17)

Поняття конфлікту. Різновиди конфліктів: внутрішньоособистісні, міжособистісні, конфлікти між особистістю і групою, міжгрупові. Об'єктивна і суб'єктивна складові конфлікту. аналіз системи міжособистісних відносин, що виникають в соціальній групі в зв'язку з спільною діяльністю. Ігрові, вибухові і лавиноподібні конфлікти. Аналіз обраних стратегій поведінки в конфліктній ситуації. Проектування переговорного процесу. Поняття стресу. Види стресів. Профілактика стресів.

Тема 13. Ефективне лідерство в команді (ІК, ЗКЗ, ЗК4, СК9, СК14, СК15, ПРНЗ, ПРН9, ПРН11, ПРН12, ПРН17)

Моральність на робочому місці та роль бізнес-лідера. Мораль на роботі (робочому місці) та її значення. Роль лідера у підвищенні моралі працівників.

Корпоративна культура як основа ефективного управління.

Мистецтво слухати: ключ до розвитку лідерських навичок. Прийняття рішень: важливість врахування думок команди. Мотивація персоналу: практичні поради для лідерів. Розуміння індивідуальної мотивації. Заохочення досягнень. Створення сприятливої атмосфери. Делегування відповідальності. Етика та відповідальність у лідерстві. Етичні стандарти. Підзвітність. Прозорість. Піклування. Стратегічне мислення: необхідна якість ефективного лідера. Далекоглядність. Стратегічне бачення. Вміння приймати рішення. Стратегічне планування.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 11

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовний модуль 1. Психологія лідерства								
Тема 1. Поняття лідерства	7	2	1	4	7	1	-	6
Тема 2. Структура лідерства та теорії лідерства	7	2	1	4	7	1	1	5
Тема 3. Влада і лідерство	7	2	1	4	7	-	1	6
Тема 4. Стили лідерства	7	2	1	4	7	1	1	5
Тема 5. Типологія лідерства	7	2	1	4	7	1	-	6
Разом за змістовий модуль 1	35	10	5	20	35	4	3	28
Змістовний модуль 2. Основи командної роботи та взаємодії в колективі								
Тема 6. Поняття про команду	6	2	1	3	7	-	1	6
Тема 7. Формування та розвиток команди, її структура	6	2	1	3	8	1	1	6
Тема 8. Комунікації в команді	8	2	2	4	7	1	-	6
Тема 9. Методи управління командою: сутність, різновиди, взаємозв'язок функцій та методів	7	1	2	4	6	-	-	6
Тема 10. Тімбілдінг як сучасний інструмент розвитку команди	6	1	1	4	6	-	-	6
Тема 11. Мотивація та відповідальність в команді	7	2	1	4	6	-	-	6
Тема 12. Управління конфліктами і стресами в команді	8	2	2	4	8	1	1	6
Тема 13. Ефективне лідерство в команді	7	2	1	4	7	1	-	6
Разом за змістовий модуль 2	55	14	11	30	55	4	3	48
ВСЬОГО	90	24	16	50	90	8	6	76

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09-05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025 Арк 24 / 12
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

5. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
Модуль 1		
Змістовний модуль 1. Психологія лідерства		
Тема 1. Поняття лідерства	1	-
Тема 2. Структура лідерства та теорії лідерства	1	1
Тема 3. Влада і лідерство	1	1
Тема 4. Стили лідерства	1	1
Тема 5. Типологія лідерства	1	-
Разом за змістовий модуль 1	5	3
Змістовний модуль 2. Основи командної роботи та взаємодії в колективі		
Тема 6. Поняття про команду	1	1
Тема 7. Формування та розвиток команди, її структура	1	1
Тема 8. Комунікації в команді	2	-
Тема 9. Методи управління командою: сутність, різновиди, взаємозв'язок функцій та методів	2	-
Тема 10. Тімбілдінг як сучасний інструмент розвитку команди	1	-
Тема 11. Мотивація та відповідальність в команді	1	-
Тема 12. Управління конфліктами і стресами в команді	2	1
Тема 13. Ефективне лідерство в команді	1	-
Разом за змістовий модуль 2	11	3
ВСЬОГО	16	6

6. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння матеріалом дисципліни, набуття необхідних вмінь і навиків у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Самостійна робота студентів здійснюється за допомогою:

- навчально-методичної літератури – підручників, навчальних і методичних посібників, конспектів лекцій тощо;
- спеціальної літератури – наукової та фахової монографічної та періодичної літератури.

Основними формами самостійної роботи є:

- опрацювання матеріалу кожної теми за конспектами лекцій та рекомендованою літературою;
- самостійне вивчення певних питань або тем курсу;
- підготовка до практичних занять шляхом вивчення теоретичного матеріалу, опрацювання проблемних аспектів, виконання практичних завдань.

Для розгляду на практичних заняттях, здебільшого, виносяться важливі

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09-05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025 Арк 24 / 13
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

(актуальні) питання, які мають значну науково-методичну та практично-професійну значущість. Теми для самостійного вивчення дисципліни «Психологія лідерства та робота в команді».

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
Модуль 1		
Змістовний модуль 1. Психологія лідерства		
Тема 1. Поняття лідерства Історія досліджень лідерських якостей. Види лідерства відповідно до основних видів діяльності, за змістом трудової діяльності, за характером діяльності, за спрямованістю діяльності, згідно з статусно-рольовою позицією у групі. Функції лідерства (Є.П.Ільїн): формування бачення, формулювання місії, розробка стратегії, забезпечення реалізації стратегії. Ключові ролі, функції та відповідні якості лідера (Дж. Каузес і Б. Познер, Лайл Спенсер та Сайн Спенсер, Уільям Бірлі та Тетяна Козуб, Пітер Сенге, Річард Дафт, Флойд Хессельбайн, Михайло Бауер та ін.).	4	6
Тема 2. Структура лідерства та теорії лідерства Гуманістична теорія. Мотиваційна теорія. Атрибутивні теорія. Психоаналітична теорія. Сучасні теорії лідерства: теорія «емоційного інтелекту» Д. Голмана (1995 р.); концепція «гарячих груп» і теорія сполучного лідерства Дж. Ліпман-Блюмен (1995, 1997 р.); теорія «двигуна лідерства» Н. Тічі (1997 р.); теорія опосередкованого лідерства Р. Фішера і А. Шарпа (1998); ідея «розподіленого» або «того, що розділяється» лідерства Д. Бредфорда і А. Коена (1998); концепція «трубопроводу лідерства» (2001); теорія «стимулювання внутрішнього» лідерства К. Кешмана (2001); концепція «первинного» лідерства Д. Голмана і Р. Бояциса (2002); лідерство як управління парадоксами Ф. Тромпенаарса і Ч. Хемпден-Тернера (2002).	4	5
Тема 3. Влада і лідерство Джерела влади (М. Вебер). Форми влади у менеджменті та лідерстві. Визначення поняття «вплив». Влада і вплив як інструменти лідерства. Управлінський вплив керівника. Технології впливу: аргументація, маніпуляція, наслідування. Порівняння ефективності різних технологій у практиці лідерства.	4	6
Тема 4. Стили лідерства Порівняльний аналіз ефективності стилів лідерства за класифікацією Курта Левіна у різних умовах. Вплив цих стилів на мотивацію та ініціативність підлеглих. Переваги та недоліки резонансних стилів лідерства. Ризики та обмеження дисонансних стилів лідерства у сучасному менеджменті. Фактори, які впливають на стилі лідерства.	4	5
Тема 5. Типологія лідерства Соціологічна класифікація за М. Вебером: традиційне лідерство. Харизматичне лідерство. Рационально-легальне лідерство. За функціями в групі (соціально-психологічний підхід): Ділове	4	6

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09-05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025 Арк 24 / 14
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

(інструментальне) лідерство. Соціально-емоційне лідерство. За мотивацією та спрямованістю: Альтруїстичне лідерство. Егоцентричне лідерство. Прагматичне лідерство. За сферою впливу: політичне лідерство. Бізнес-лідерство. Громадське лідерство. Духовне лідерство. За масштабом впливу: глобальне лідерство. Національне лідерство. Локальне лідерство. Сучасні нові типи лідерства: Цифрове лідерство. Екологічне лідерство. Кризове лідерство. Гендерне лідерство.		
Разом за змістовий модуль 1	20	28
Змістовний модуль 2. Основи командної роботи та взаємодії в колективі		
Тема 6. Поняття про команду Класифікація груп та їх характеристика. Команда і група: спільне та відмінне. Team skills (навички командної роботи).	3	6
Тема 7. Формування та розвиток команди, її структура Теорія формування команди Брюса Такмана. Командні (групові) ролі (М. Белбін). Інструменти для визначення ролі особистості в команді. Роль лідера в процесі командоутворення.	3	6
Тема 8. Комунікації в команді Комунікаційні мережі та їх характеристика. Комунікації в команді. Комунікативні бар'єри. Основні правила комунікацій в команді.	4	6
Тема 9. Методи управління командою: сутність, різновиди, взаємозв'язок функцій та методів Методи активізації та підтримки членів команди при виробленні рішень. Роль корпоративної культури в забезпеченні єдності команди. Корпоративна культура. Формування цінностей в команді.	4	6
Тема 10. Тімбілдінг як сучасний інструмент розвитку команди Історія становлення концепції тімбілдингу. Ключові експерименти та теорії, які сприяли становленню концепції тімбілдингу. Сприятливі періоди організаційного розвитку тімбілдингу. Типи тімбілдингових заходів в Україні та світі.	4	6
Тема 11. Мотивація та відповідальність в команді Застосування теорій мотивації в практиці управління командами. Мотивація та відповідальність в команді. Підвищення рівня мотивації в команді.	4	6
Тема 12. Управління конфліктами і стресами в команді Об'єктивна і суб'єктивна складові конфлікту. аналіз системи міжособистісних відносин, що виникають в соціальній групі в зв'язку з спільною діяльністю. Аналіз стратегій поведінки в конфліктній ситуації. Проектування переговорного процесу. Поняття стресу. Види стресів. Профілактика стресів.	4	6
Тема 13. Ефективне лідерство в команді Мораль на роботі (робочому місці) та її значення. Роль лідера у підвищенні моралі працівників. Корпоративна культура як основа ефективного управління. Делегування відповідальності. Етика та відповідальність у лідерстві.	4	6
Разом за змістовий модуль 2	30	48
ВСЬОГО	50	76

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

7. Індивідуальні самостійні завдання

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та окрім завдання визначених до кожної теми передбачає підготовку письмової роботи (у вигляді презентації) на одну із запропонованих тем. Разом з тим, здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням здобувач освіти може підготувати декілька письмових робіт протягом семестру для підвищення загальної оцінки з навчальної дисципліни.

Рекомендований перелік тем індивідуальних завдань:

Історія досліджень лідерських якостей.

Вивчення лідерства до початку XX століття.

Вітчизняні дослідження лідерства в XX столітті.

Зарубіжні дослідження лідерства в XX столітті.

Сучасні психологічні дослідження лідерства.

Функції лідерства: новаторська, комунікативна, організаторська, координаційна, організаційна.

Визначення поняття «вплив». Влада і вплив як інструменти лідерства.

Управлінський вплив керівника.

Технології впливу: аргументація, маніпуляція, наслідування.

Приклади лідерства у світовій та національній історії: Лідерські якості відомих полководців минулого (наприклад, Олександр Македонський. Ганнібал. Спартак. Юлій Цезар. Іван Сірко. Петро Конашевич-Сагайдачний. Чінгізхан. Жанна д'Арк тощо).

Приклади лідерства у світовій та національній історії: Приклади політичного лідерства у світовій історії (наприклад, Черчилль Уінстон. Рузвельт Франклін. Мао Цзедун. Маргарет Тетчер тощо).

Приклади лідерства у світовій та національній історії: Прояви лідерства в освіті, науці. Винахідники. Нобеліати.

Приклади лідерства у світовій та національній історії: Лідерство в культурі, мистецтві, спорті (наприклад, Коко Шанель. Арнольд Шварценегер. Кіану Рівз. Стівен Спілберг. Сергій Бубка. Майкл Джордан. Брати Клички. тощо).

Приклади лідерства у світовій та національній історії: Релігійне і духовне лідерство.

Сучасні політичні лідери.

Імідж лідера-керівника. Фактори, що впливають на імідж лідера.

Гендерний аспект в психології лідерства. Чоловіче і жіноче лідерство: спільне та відмінності.

Харизматичне лідерство. Теорії харизматичного лідерства.

Інтелект у лідерстві. Цінності та установки лідера.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 16

Тімбілдінг як сучасний інструмент розвитку команди

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПРН 3	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Дискусійний метод – Проблемний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, підготовка доповідей, написання тез)
ПРН 9	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Дискусійний метод – Проблемний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, підготовка доповідей, написання тез)
ПРН 11	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Дискусійний метод – Проблемний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, підготовка доповідей, написання тез)
ПРН 12	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Дискусійний метод – Проблемний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, підготовка доповідей, написання тез)
ПРН 17	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (презентація) – Дискусійний метод – Проблемний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, підготовка доповідей, написання тез)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 17

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПРН 3	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань – Поточне тестування – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Залік
ПРН 9	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань – Поточне тестування – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Залік
ПРН 11	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань – Поточне тестування – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Залік
ПРН 12	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань – Поточне тестування – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Залік
ПРН 17	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань – Поточне тестування – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Залік

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Процедура складання заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Виконання завдань поточного контролю	100	100
Підсумкова семестрова оцінка	100	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Виконання завдань під час навчальних занять	80	80
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	20
Разом за виконання завдань поточного контролю	100	100

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09-05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025 Арк 24 / 19
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр	
	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Відповіді (виступи) на заняттях	30	30
Участь у дискусії	10	10
Виконання тестових завдань	40	40
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	80	80

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum (P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Якщо здобувач вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, і набрав 60 балів або більше та бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09-05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025 Арк 24 / 20
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, і за поточний контроль у сумі набрав 50 балів або більше.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Пропонований курс:

Лідерство у команді: Становлення лідера

<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/team-leadership/>

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Влада	Power
2	Гендерне лідерство	Gender leadership
3	Група	Group
4	Ефективне лідерство	Effective leadership
5	Етика	Ethics
6	Згуртованість групи	Group cohesion
7	Керівник	Head
8	Команда	Team
9	Командна взаємодія	Team interaction
10	Комунікація	Communication
11	Конфлікт	Conflict
12	Лідер	Leader
13	Лідерство	leadership
14	Менеджер	Manager
15	Мораль	Morality
16	Психологія лідерства	Psychology of leadership
17	Стиль лідерства	Leadership style
18	Типологія лідерства	Typology of leadership
19	Тімблдинг	Team building
20	Харизматичне лідерство	Charismatic leadership

12. Рекомендована література

Основна література

1. Лук'янчук О.М. Конспект лекцій з дисципліни «Лідерство та робота в команді» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування» денної та заочної форм навчання. Одеса: Державний університет «Одеська політехніка», 2022. 229 с. URL: <https://salو.li/5c325F4>

2. Михаліцька Н. Я., Яцик М. Р. Лідерство та комунікації в організації : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с. URL: <https://salو.li/B42111C>

3. Нестуля О. О., Нестуля С. І., Кононец Н. В. Основи лідерства: електронний посібник для самостійної роботи магістрів освітньої програми «Педагогіка вищої школи» галузі знань 01 освіта/педагогіка спеціальності 011 освітні, педагогічні науки. Полтава : ПУЕТ, 2020. 232 с. URL: <https://duikt.edu.ua/ua/lib/1/category/2139/view/2161>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 22

4. Яковлєва-Мельник Н.Г. Командоутворення: навчально-наочний посібник. 2024. 147 с. URL: <https://salo.li/b0b0A26>

Допоміжна література

1. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Проект Програми TEMPUS «Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту» (ELITE – Education for Leadership, Intelligence and Talent Encouraging). Харків. 2017. 100 с. URL: <https://salo.li/B7af85B>

2. Гура Т., Романовський О., Книш А. Психологія лідерства в бізнесі : навч. посіб. Харків : Друкарня Мадрид, 2017. 100 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi79/0059297.pdf>

3. Біда О. А., Оросі І., Чичук А. П. Зміст та сутність поняття «лідерство». Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2021. № 197. С. 17–20. URL: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2021-1-197-17-20>

4. Ковальов Б.Л., Павлик А.В., Федина С.М. Бізнес-комунікації: конспект лекцій. Суми. Сумський державний університет, 2020. 113 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/77603/1/Kovalov_Biznes_komunikatsii.pdf;jsessionid=00CD B70ADA70E384D9CDCC905887C870

5. Вижва М. Сучасні теорії лідерства: гуманістичний ракурс. Збірник наукових праць «Проблеми сучасної психології». 2020. № 47. С. 9–26. URL: <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2020-47.9-26>

6. Горбунова В. В. Психологія командотворення: Ціннісно-рольовий підхід до формування та розвитку команд : монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 380 с. URL: <https://salo.li/BA71E9a>

7. Двуліт З. П., Петрова Я. Ю. Типи конфліктів персоналу та шляхи їх вирішення в діяльності підприємства. Економіка та держава. 2021. № 12. С. 35–40. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.12.35

8. Дегтяр А., Бублій М. Співвідношення понять «керівництво» та «лідерство» в управлінні сучасною організацією. Лідер. Еліта. Суспільство = Leader. Elite. Society. 2020. № 1. С. 52–63. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/50061>

9. Кифяк В. Інструменти командоутворення. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т імені Юрія Федьковича, 2022. 165 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4821>

10. Курова А.В. Психологія спілкування: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА») Одеса: Фенікс, 2020. 79 с. URL:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025 Арк 24 / 23
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	

https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_finan/Kurova-A.V.-Psykholohiya-spilkuvannya.pdf

11. Нестуля О. О. Дидактика лідерства. Сучасні погляди на формування лідерської компетентності здобувачів вищої освіти : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2021. 591 с. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11478>

12. Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/63427/1/0057381.pdf>

13. Чижевський С.О., Приходько І.І., Колесніченко О.О. та ін. Психологічний тренінг «Створення команди»: посібник. К.: Друкарня ІВЦ НГУ, 2016. 20 с. URL: https://books.ndcnangu.co.ua/knigi/posibnyk_treninh_stvorennia_komandy.pdf

14. Сергєєва Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. Івано-Франківськ. «Лілея- НВ». 2015. 296 с. URL: http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/liderstvo.pdf

15. Чорний А. В. Сучасні теорії лідерства: загальний огляд та структурна модель. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: науковий журнал. Ост-рог. 2018. №9 (37). С. 78–84. URL: <https://journals.oa.edu.ua/Economy/article/view/1529>

16. Орлова К. Є., Царук І. М., Очередько М. В. Науково-методичні засади формування комунікаційної політики підприємства в системі маркетингу інновацій. Економічний простір. 2025. № 202. С. 202-207. URL: <https://doi.org/10.30838/EP.202.202-207>

17. Виговський В.Г., Виговська О.А., Царук І.М., Ткачук А.Ю., Саннікова С.Б. Ефективність маркетингових бізнес-комунікацій на логістичних підприємствах. Економіка, управління та адміністрування. 2023. №2(104). С.37-44 URL:[https://doi.org/10.26642/jen-2023-2\(104\)-37-44](https://doi.org/10.26642/jen-2023-2(104)-37-44)

18. Орлова К. Є., Царук І. М., Саннікова С. Б. Комунікативні аспекти наукових досліджень у сфері менеджменту. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2023. № 8. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-8-04-07>

19. Бужимська К.О., Царук І.М. Економіко-психологічні аспекти розвитку підприємництва в сучасних умовах. Інфраструктура ринку. 2022. Вип. 67. С. 57-61.

20. Бужимська К.О., Царук І.М. Психологічні аспекти процесу управління продажами на торговельному підприємстві. Наукові перспективи. 2022. №7(25). С. 211-222.

21. Остапчук Т., Бірюченко С., Царук І. Використання психологічних аспектів соціальної відповідальності в управлінні підприємством. Галицький економічний вісник. 2021. Том 68. № 1. С. 119-127. URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2021.01.119

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-19.09- 05.01/073.00.1/Б /ОК33-02-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 24

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Бібліотека психологічної літератури. URL: <https://psylib.kiev.ua>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: <https://www.nbuv.gov.ua>
3. Бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://lib.ztu.edu.ua>.